

Den nationale undersøgelse af kvalitet i daginstitutioner

25/4340 Åben Sag

Sagsgang

BUU

Sagsfremstilling

Børne- og Ungdomsudvalget modtager hermed en orientering om den nationale kvalitetsrapport for dagtilbudsområdet, som blev offentliggjort af Børne- og Undervisningsministeriet i maj 2025.

Rapporten samt de centrale resultater af undersøgelsen er vedlagt som bilag.

Rapporten belyser kvaliteten i danske daginstitutioner for 3-5-årige børn og er baseret på observationer i 100 børnehaver fordelt over 56 kommuner. Selvom Norddjurs Kommune ikke deltog direkte i undersøgelsen, vurderes resultaterne at være relevante og anvendelige i en lokal kontekst.

I forlængelse af rapportens offentliggørelse fremlægger forvaltningen, i denne orientering, sine overordnede betragtninger i forhold til rapportens konklusioner og anbefalinger, samt udviklingstiltag i kommunens dagtilbud. Formålet er at skabe et grundlag for politisk drøftelse og refleksion over, hvordan Norddjurs Kommune kan arbejde videre med kvalitet i dagtilbuddene. Et faktaark med data om Norddjurs Kommune er vedlagt som bilag.

Hovedresultater fra rapporten

- Kun 9 % af de observerede børnehaver vurderes at have "god kvalitet".
- 63 % vurderes at have "tilstrækkelig kvalitet".
- 28 % vurderes at have "utilstrækkelig kvalitet"

Nationale udviklingsbehov

Rapporten identificerer seks fælles udviklingsbehov i de pædagogiske læringsmiljøer i daginstitutioner for 3-5-årige børn:

- Anerkendende og sensitive samspil og relationer mellem personale og børn
- Støtte til børns indbyrdes samspil, relationer og fællesskaber

- Børns legemuligheder.
 - Opmærksomhed på børns perspektiver og engagement i de pædagogiske aktiviteter
 - Deltagelsesmuligheder for børn i udsatte positioner
- Fysiske omgivelser indenfor, der fremmer leg, fordybelse og steder til ro.

Igangværende udviklingstiltag i Norddjurs Kommune

Et fællestræk ved mange af de udviklingstiltag, der sker på dagtilbudsområdet, er, at de drives i et tæt og forpligtende samarbejde mellem dagtilbuddene, de specialpædagogiske vejledere og tilsynet. Det betyder, at ingen står alene med udviklingen – den bæres og formes i fællesskab.

Anerkendende og sensitive samspil og relationer mellem personale og børn

Dagtilbudsområdet i Norddjurs står på et solidt fundament af ICDP (International Child Development Programme), som har været en integreret del af praksis gennem mange år. Der er et særligt fokus på anerkendelse og det sensitive samspil, samt på forebyggelse af, at børn havner i udsatte positioner.

Støtte til børns indbyrdes samspil, relationer og fællesskaber

Flere dagtilbud arbejder aktivt med NEST og andre inkluderende tilgange, hvor de specialpædagogiske vejledere (SPG) spiller en central rolle. Der ses en bevægelse mod at arbejde med miljøindsatser frem for enkeltindsatser målrettet enkelte børn.

Børns legemuligheder

Leg har været et gennemgående tema i tilsynene i 2024 og er blevet et lokalt udviklingspunkt i flere institutioner. Særligt er der fokus på personalets rolle i legen på legepladsen. Der arbejdes med konkrete rolle- og opgavebeskrivelser, som skal sikre, at personalet ikke blot observerer, men aktivt deltager i børnenes leg for at styrke samspil og deltagelsesmuligheder.

Opmærksomhed på børns perspektiver og engagement i de pædagogiske aktiviteter

Barnets perspektiv har været et centralt tema i tilsynene i 2024. Flere dagtilbud anvender nu børneinterviews, som en del af deres praksis, hvor man bl.a. benytter ”Spørge Børge”. Et talende og interaktivt spørgeskema, som fokuserer på barnets perspektiv ift. Trivsel, leg, venskab og

voksenkontakt. Næste skridt er at bruge børnenes tilbagemeldinger aktivt i udviklingen af læringsmiljøerne.

Deltagelsesmuligheder for børn i udsatte positioner

Dette er et gennemgående fokus i både ICDP-tilgangen og NEST, samt i de inkluderende praksisser, der understøttes af specialpædagogiske vejledere og miljøbaserede indsatser.

Fysiske omgivelser indenfor, der fremmer leg, fordybelse og steder til ro

De fysiske læringsmiljøer har også været et tema i tilsynene i 2024. Der arbejdes målrettet med at skabe flere muligheder for fordybelse og uforstyrret leg i de indendørs rammer. Sideløbende er der en Matrixgruppe på tværs af skoler og dagtilbud, hvor omdrejningspunktet er at udvikle og kvalificere områder såsom: fysiske læringsmiljøer, deltagelse og lege-faglighed.

Nationale indsatsområder

Kvalitetsrapporten peger ydermere på seks konkrete indsatsområder, i forhold til det videre arbejde med kvalitetsudvikling på dagtilbudsområdet:

I det videre arbejde med at styrke kvaliteten i daginstitutioner peger undersøgelsen på seks centrale indsatsområder. Først og fremmest er det afgørende at rette et særligt fokus mod de institutioner, hvor kvaliteten vurderes som utilstrækkelig. Her er behovet for udvikling mest presserende, og en målrettet indsats kan gøre en væsentlig forskel for børnenes trivsel og læring. For at sikre, at denne indsats bliver effektiv, er det nødvendigt med et styrket tilsyn og en systematisk opfølgning, der kan identificere udfordringer og følge op på forbedringer.

Samtidig er personaleressourcerne en vigtig faktor. Det handler både om at sikre en tilstrækkelig normering og om at have uddannet personale til stede – især i de perioder af dagen, hvor kvaliteten typisk er lavest. For at understøtte personalets arbejde og udvikling er det nødvendigt med målrettet kompetenceudvikling, der tager afsæt i de konkrete behov i praksis og de nationale udviklingsbehov.

Ledelsen spiller også en central rolle. En stærk faglig ledelse kan sætte retning, skabe sammenhæng og understøtte det pædagogiske personales arbejde med kvalitet. Endelig er det vigtigt at fremme en

evalueringskultur, hvor observationer, refleksioner og data bruges aktivt til at forbedre praksis og skabe læring i organisationen.

Igangværende indsatsområder i Norddjurs Kommune

I forlængelse af kvalitetsrapportens anbefalinger arbejdes der i Norddjurs Kommune med en række centrale indsatsområder, som allerede er forankret i praksis. Gennem tilsynet har vi et skærpet blik for den variation i kvalitet, der findes både mellem og inden for de enkelte dagtilbud. Det betyder, at der opstilles specifikke og lokalt forankrede udviklingsmål, som følges tæt gennem opfølgende tilsyn og løbende dialog med dagtilbudslederne.

Kompetenceudvikling har fået en styrket position i lyset af minimumsnormeringerne. I perioden 2024-2025 er der blandt andet uddannet flere sprogvejledere, og en mindre gruppe medarbejdere er i gang med meritpædagoguddannelsen. Derudover afholdes der kurser på tværs af områderne i samarbejde med både SOSU Randers og VIA University College.

Evalueringskultur og refleksion over den pædagogiske praksis er et gennemgående tema i både tilsyn og den generelle udvikling på dagtilbudsområdet. Her er der igangsat en mere forenklet, genkendelig og systematisk tilgang til evaluering af pædagogiske forløb og tiltag, som er blevet taget godt imod og anvendes aktivt i det daglige arbejde.

Økonomiske konsekvenser

Punktet har ingen økonomiske konsekvenser.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning i Børne- og ungdomsudvalget den 19-06-2025

Godkendt.

Børne- og Ungdomsudvalget ønsker et møde med BUPL, BUPL lederforening og FOA i efteråret vedr. resultaterne fra undersøgelsen og mulige fremtidige initiativer for at fremme kvaliteten i dagtilbud.

Fraværende:

Martin Raghner (C)

Stinne Thorsen Kvorning (I)

Bente Hedegaard (A)

Bilag:

1 - 3783465	Åben	Fakta om Norddjurs Kommunes dagtilbud	(54039/25)	(H)
2 - 3783536	Åben	Rapport - National undersøgelse af kvalitet i dagtilbud	(54094/25)	(H)
3 - 3783530	Åben	Centrale resultater fra den nationale undersøgelse	(54091/25)	(H)